

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a tragatorului [L. S. v. m.], Nr. 5.

Articolele semnate nu se vor
publica decat numai de la corespun-
denti regulari si „Fedegetimii.“
Articolele tramis si nepublicate se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politic, literariu, comercialu si economicu.

Va esti Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre sase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romanii'a:

prea. intregu 30 Fr. = 80 Lei n.
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru inseritiuni:

10 cr. de linia, si 80 cr. tacu'a tim-
brale pentru fiecare-cara publica-
tiune separat. In locul deschis
20 cr. de linia.
Una exemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 6. martiu, 1871.

Verdictulu a supra conditiunilor de pace ruso-franceze s'a pronuntiatu. Opiniunea publica toturoru tiereloru s'a revoltatu contra asprimei vingerilor, precum si contra exploatarii fara considerare a preponderantiei sale, carea incepe a provoca despretiulu si ur'a lunei civilizate. Miscarea poporului nemtiescu, in primele sale motive naturale si nu chiar nenobila, s'a terminatu in unu modu, care in istoria nu va servi spre onore numelui si causei nemtiesci.

Nu vorbim despre intrarea trupelor nemtiesci in Parisu, ca ci simpatiele nostre sunt pre partea acelorlu-a, cari au tenuity acosta intrare cu totulu de superflua si de una insulta aruncata in faci'a natiunei franceze. Nu incapa nici una in-
teligenta, ca celu putienu d'in respectu cãtra incordarile eroice si insufletirea nationala a acestei natiuni s'ar fi potutu incungiura una asemenea despretiure ingamfata dar' in fine aceste sunt numai sentimente — inse cu tote aceste sentimente dorerose si sfasitoare de anima. — In-
sisterea pre langa intrarea triumfala in Parisu este una caracteristica a poftei de resbunare, care pote jace ascunsa in internulu unui omu temetoriu de ddiu, precum e si nouulu tiaru prussiau, dar' in terminarea tragediei provocata a supra Franciei ea este numai unu momentu idealu.

Actu nu pote fi vorb'a decãtu despre ruinarea materiala a Franciei. D'in schitiarea conditiunilor de pace inca nu se pote judeca cu siguritate presiunea exercitata de Prusia asupra Franciei. E problematicu ca ore Alsacia si Lotaringia nemtiesca voru supuse contributiunei de resbelu, seu celu putienu luã voru a supra li partea ce cade pre-
tutulu d'in detoria de statu a Franciei; apoi nu se pote neci ace'a, ca ore requisitiunile si materialulu de resbelu ocupatu de prusi computã-se-vã seu nu in sum'a ce are a o solvi Franci'a ca desdaunare de resbelu.

Dupa diariulu prusescu „Staatsanzeiger“ perderea teritoriale a Franciei prin cessiunea Alsaciei si a Lotaringiei face preste 270 mile patrute cu aprope 1,700.000 locuitori. Cele mai importante tenuity industriale ale Franciei, cele mai avute iavore de ajutoriu ale sale, cetãti ca Strassburgulu si Thionville, fortaretie ca Metz-ulu si nenumaratele forturi de pre lini'a Mosel'a cadu in man'a nemtiloru. — Dar' si perderile teritoriale se potu trece cu vederea, daca ele nu atingu adeverata putere a statului. Cu tote aceste inse punctulu de gravitatiune alu paciã consiste in stipulatiunile financiarie. — Franciei i se impune solvirea unei sume de 5000 milioane franci, si totu omulu si-pune intrebarea, cum va potã suportã Franci'a, ba inea-si Europa, marea crisa provocata prin acosta pretensiune enorma. Cãtra acosta suma formidabila se mai adaugu apoi alte 500 milioane franci interese. Cu unu cuventu tier'a e ruinata cu totulu, si e forte dubiu, ca ore intregu capitalulu flotantu d'in Franci'a face va mai multu de cãtu cinci miliarde.

Diariiele nemtiesci au inceputu degiã a vorbi despre Nemesis, dreptatea resbunatoria, carea dupa done sute de ani a ajunsu Franci'a pentru ocuparea Strassburgului, dar' se se feresca a nu-si face aceste idee de predominantie! Trei ani sunt unu tempu forte scurtu in vietia poporeloru, si cine scie, ca ore pacea d'in Versaili'a ajunge-va tempulu ce s'a statoritu pentru esecutarea ei. „Republica nu s'a arstatu periculosa“, eschiamã mai a de una-di cu ironia organulu lui Bismarck „Nordd. Allg. Ztg.“ Inse Emil Girardin i-a datu unu respunsu, care si-va aflã echo in tota anim'a franceza: „Impune-ti-ne cele mai aspre conditiuni, veri-ce batu jocura e binevenita, ca-ci ea pote produce in noi numai un'a: sentimentulu resbunãrii!“

Cu privire la conferinti'a d'in Londr'a aflãmu, ca Turci'a si-a manifestatu la tota ocaziunea dorinti'a d'a conciliã pre Rusi'a. Precum se aude, marele-veziru Aali pasi'a, pentru a nu irritã susceptibilitatea principelui Gortschakoff, a propusu,

ca paragrafulu protocolului, care impoternicesce pre Turci'a a deschide Dardanellele pentru nãile straine de resbelu, se se compuna estu-modu, ca se nu apara indreptãtu contra Russiei. E verosimilu, ca paragrafulu cestiunatu va contienã, ca Port'a, la casu candu si-va vedã periclitata integritatea prin ore-care putere garanta, are dreptulu a deschide Dardanelle pentru flot'a vre-unei poteri, pre carea o va chiamã sultanulu intru ajutoriulu seu.

Diferinti'a d'intre Itali'a si Tunisu, despre care amu fostu luat de mai multe ori notitia in rubric'a telegramelor, s'au complanatu definitivu. Tunisu s'a obligatu a dã satisfacere deplina suditoru italieni de pre territoriulu seu, si asiã si d'in asta parte e delaturata fortun'a ce amenintã pacea si liniscea Europei. O.

Beseric'a „S. Treimi“ d'in Brasiovu.

De multe ori se intempla, ca si dreptatea ambla ratecindu, mai cu sema, daca cei ce sunt chiamati a o sustienã, ei inisi-si dau mana de ajutoriu a-i impededã calea.

Tocmai acestu caru este la acosta beserica. Tote actele fundatiunale, incependu de la an. 1785 pãna la 1788, candu s'a deschisu beseric'a, dovedescu limpede, ca de-si fundatori sunt de diverse nationalitati, intre cari inse majoritatea este romana, totu-si intentiunea fundatorilor, ca omeni plini de pietate, n'a fostu a zidi beserica nationala, ci o beserica ort. orientala pentru toti crestini, cari se aflau atunci in cetatea Brasiovului.

Impregiurãile politice inse in lini'a prima, si spurcatulu sentiu alu unor omeni de a exploata in interesulu lor si chiaru santele taine, au adusu cu sine, ca intentiunea acosta curata a omenilor plini de spiritulu crestinescu se fia totalu eludata.

Sasi, cei mai mari dusimani ai Romaniloru, s'au folositu si se folosescu pãna in diu'a de astadi de putiunii Greci, cari mai sunt dreptu masina in contra Romaniloru. Grecii de una parte spriginiti de Sasi, de alta parte condusi de sentiulu lor negociatorescu, nesatiosu si fara mila, rapescu la anulu 1796 beseric'a, respective dreptulu de administrare d'in manile Romaniloru, firesce, numai prin insielatiunile Sasulu Kronenthal, carele a datu curtii de Vien'a informatiuni false in contra opiniunei guvernului tieri.

Acosta nedepãtate curendu s'a observatu si la locurile mai inalte, si de aceea cuprinsulu decretulu de susu d'in ce in ce a inceputu a fi redusu in favorea Romaniloru.

E de insemnatu, ca Grecii totu-de-un'a au protestatu de cãte ori s'a datu Romaniloru dreptu la acea beserica; insolenti'a lor in acosta privintia a mersu asiã de departe, in cãtu d'in partea curtii de Vien'a a fostu amenintati odata cu fiscalis actio, alta-data chiaru cu disgrati'a monareului.

Contra toturoru sbuciumãriloru grecesci si sasesci in anulu 1848 a urmatu unu decretu, in care se poruncesco capulu besericei a cercetã si a restitui statulu quo d'inainte de 1796.

Acosta esecutare se intemplã la 1868. Grecii, cari erau dedati a mulge beseric'a — tocmai precum faceau calugariu grecesci in Roman'a — se opusera cu tota energi'a, cu atãtu mai tare, cu cãtu sciau, ca dispusetiunile besericesci aplicate unadata si la beseric'a de acolo, i va supune contro-lei metropolitulu si a comunitãtii besericesci intregi, ceea ce este de totu contrariu intereselor loru scarnave.

Ministrulu vine in ajutoriu esecutiunei, inse nici elu n'a fostu mai fericitu, ca-ci Grecii i s'au opusu duoi ani de dfile, fara ca se-i pota face a urmã ordinatiuniloru!

Ei bine! cine nu ar face asiã spre a potã folosi singuru mai multe sute de mli! Cine nu va dfoe, cumcã respectivii sunt indemnati la acosta resistintia chiaru de cei ce stau la carma! Se pote ca unu ministru se suferã intr'o tierã, unde dispuse de putere straordinarã, ca una mana de

omeni se-i calce in pitioare patru ordinatiuni in aceea-si cauza?

Alta data mai multu.

Camera reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 3. mart, 1871.

Siedinti'a se deschide la 9 ore a. m., sub presiedinti'a ordinaria a presiedintelui Paulu Somssich. — Dupa verificarea processulu verbalu alu siedintei trecute deputatii Ignatiu Helfy, Ales. Csanády, Michaiu Tancsics, Sigismundu Borlea, Ios. Madarász, Ales. Mocioni si Ioanu Vidats presinta mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Ios. Zsámbokrétly interpelleza pre ministrulu comunicatiunei, daca are cunoscintia ca fluviulu Waaga esundatu, causandu dauna mare, si ce mesuere voiesce a lua, si, preste totu, daca are de cugetu a face ce-va in interesulu regulãrii acestui fluviu?

Ministrulu comunicatiunei, Stefanu Gorove, raspunde la intrebarea prima ca pãna in momentulu presinte guvernulu n'are neci una cunoscintia despre esundãrea fluviulu susu amintitu. Cu privire la celelalte intrebãri va raspunde de alta-data.

Adamu Lázár urgesa a i se raspunde la cele patru interpellatiuni ale sale, presintate ministrului pentru apãrarea tieri, ministrului de finantie si de interne precum si intregulu ministeriu. — Se va comunica ministriloru concerninti.

Camera trece la ordinea dfile: continuarea desbaterei generale a supra bugetulu ministrului de comunicatiune, si dupa una discutie lunga se admite de basa pentru desbaterea speciale.

La desbaterea speciale titulu I se voteza cu 390.580 fl.; titulu II cu 33.860 fl.; titulu III cu 332.071 fl., si titulu IV se voteza cu 3.955.256 fl., primindu-se totu-unadata si proiectulu de resolutiune alu deputatulu Ludovicu Mocsarý facutu cu privire la titulu d'in cestiune, dupa care ministrulu comunicatiunei este invitat a presintã inca in cursulu acestui anu unu proiectu de lege relativu la administrarea drumuriloru d'in tierã.

Siedinti'a se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedinti'a de la 4. mart, 1871.

Siedinti'a de asta-di se deschide la 10 ore a. m., sub presiedinti'a ordinaria a presiedintelui Paulu Somssich. — Dupa verificarea processulu verbalu alu siedintei precedente, si dupa presintarea mai multoru petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie, presiedintele comunica, ca presidiulu camerei reprezentantiloru d'in Austria l'a recercatu a-i tramite in schimbu actele camerei unguresci. — Se accorda.

Ernestu Simonyi invita presidiulu a se pune in una asemenea comunicatiune si cu parlamentulu francecu, anglesu si nemtiescu. — Presidiulu va face pasii necesari in acosta privintia pre calea ministeriului comunu de esterne.

Dupa ace'a presiedintele comunica, ca a primitu unu telegramu prin care i se face cunoscutu trecerea d'in vietia a deputatulu Andreiu Kaldrovics. — Camera si-a prime protocolaru condolinti'a pentru acosta perdere. — In fine comunica, ca deputatulu Augustu Pulszky e verificatu definitivu, de-ora-ce terminulu legalu de 30 dfile a expiratu degiã fara ca se se fia presintatu proteste contra alegerei lui. — Deputatulu Alberta Török se imparte in sectiunea a trei-a.

Camera trece la ordinea dfile: raportulu comisiunii petitiunarie. Raportorii b. Franciscu Fillenbaum si Massim. Úrményi relateza in privintia mai multoru serie de petitiuni, despre cari parte se iã actu, parte se transpunu diferiteloru ministerie.

Urmeza continuarea desbaterei speciale a supra bugetulu ministrului de comunicatiune, si titulu V. se voteza cu 397.223 fl., era titulu VI. in suma de 82,120 fl.; si cu acosta recerintiele ordinare sunt deliberate definitivu.

Se punu in desbatere recerintiele extra-ordinarie. Titulu I. constatatoriu d'in 14 rubrice, e preliminaru cu 1,335,600 fl.

Danilu Irányi afla de pre mica sum'a preliminarã pentru construirea drumuriloru; dar' cu tote aceste o accepteteza, inse invita guvernulu a elaborã si presintã camerei

câtu mai curundu unu planu sistematicu despre construirea drumurilor d'in tiera.

Sigismundu Borlea, amintindu starea cea miserabila a drumurilor d'n comitatulu Zarandu, si-esprime parerea de reu că pentru repararea drumurilor d'in acestu comitatu nu s'a prelininat nemic'a in bugetu, d'in care cauza intreba guvernulu, ce voiesce a face pentru delaturarea acestui reu?

Secretariulu de statu c. Szapáry spune, că pentru drumurile comitatense s'au prelininat 200.000 fl., si că una parte d'in această suma se va intrebuintia pentru drumurile d'in Zarandu.

Stef. Paulovits presinta in numele său si in alu mai multoru deputati d'in comitatulu Bacia unu proiectu de resolutiune, dupa care guvernulu este invitat a primu in bugetu sum'a necesaria pentru construirea unui drumu de la Zambor către Neoplant'a. — Se va comunică guvernulu.

In fine camer'a voteza titlulu d'in discussiune, precum si rubricile 1—4 d'in titlulu II. prelininata cu 2,591.000 fl. Siedinti'a se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedinti'a de la 6. mart. 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a de asta-di a camerei deputatiloru la 10 ore a. m. — Dupa cetirea si verificarea processului verbalu alu siedintei d'in urma se presinta mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Michaiu Tancsics interpelleza pre ministrulu culteloru si alu instructiunii publice in privinti'a cumpărării unei parti d'in claustrulu servitiloru d'in Pest'a. — Interpellatiunea se va comunică ministrulu concerninte.

Colomanu Széll pune pre biuroulu camerei raportulu comisiunii financiare despre modificatiunile si amendamentele facute la bugetulu ministrulu de culte si instructiune publica. — Raportulu se va tipari si pune la ordinea dilei.

Raportorele comisiunii petitiunarie, Macs. Ūrményi, presinta doue liste de petitiuni deliberate. — Se voru tipari si pune la ordinea dilei in siedinti'a de sambeta (11. martiu).

Dupa ace'a camer'a trece la ordinea dilei: continuarea desbaterei speciale a supr'a recerinteloru estra-ordinarie ale ministrulu de comunicatiune, si se voteza rubricile 5—6 si 8—16 d'in titlulu II, era rubric'a 7 d'impreuna cu tote amendamentele se lasa in suspensio. — Titlulu III, prelininata cu 23,000 fl., se admite fara observare, si cu acest'a recerintele estra-ordinarie sunt deliberate definitiv.

Se pune in desbatere partea a trei-a a bugetului, despre construirea căliloru ferate, si titlulu I, directiunea reg. ung. pentru construirea căliloru ferate, se voteza cu 357,177 fl. — Titlulu II, construirea căliloru ferate, se voteza, dupa una discussiune viua si lunga, cu 22,035,320 fl. — Cu privire la venitul căliloru ferate, constatatoriu d'in 1,195,400

fl., comisiunea financiara propune să se induca in bugetulu ministrulu de finantie. — Se primesce.

Urmeza desbaterea a supr'a titlului III., regularea Dunarei de la Pest'a, prelininat cu 2,060.000 fl. Sum'a cestiunata se va acoperi d'in imprumutulu de 24 milioane. — Cu privire la titlulu d'in cestiune comisiunea financiara presinta unu proiectu de resolutiune, relativu la planulu si erogatiunile necesarie pentru lucrările regulării Dunarei.

Dupa una discussiune scurta camer'a admite titlulu si propunerea comisiunii susu indicate, si cu acest'a bugetulu ministrulu de comunicatiune e deliberatu definitiv.

Se pune in desbatere proiectulu de resolutiune alu deputatulu Franciscu Hazman, relativu la infintierea mai multoru magazine pre malulu Dunarei de la Pest'a si se primesce.

Urmeza la ordinea dilei proiectulu de lege alu ministrulu presedinte, relativu la sporirea cu 80,000 fl. a fondulu de dispositiune, si se primesce.

Siedinti'a se inchiaia la 2 1/2 ore d. m.

Nr. Cons. 103. 1871.

Cerculariulu

Prea Santfei Sale parintelui arci-episcopu si metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a, emisu in caus'a convocării sinodulu arci-diececanu greco-orientalu.

Preacinstitoru Parinti Protopopi si Administratori protopopesi, cinstitei Preotini si intregului nostru poporu credinciosu d'in arci-diececa Transilvaniei de relegea ortodossa-resaritena, puce Vbe si daru dela Dumnedieu Tatalu si dela Domnulu nostru Iisusu Christosu!

Dupa-ce beseric'a nostra d'in provinci'a mitropolitana a Transilvaniei si Ungariei cu ajutoriulu lui Dumnedieu a devenitu la acea stare favoritoria, ca in conformitate cu canonele besericesci se pota tiené regulatu in totu anulu odata sinode eparchiali, unde reprezentantii clerulu si poporulu credinciosu se adune, spre a se consultă a supr'a trebeloru besericesci, scolastice si fundatiunali ale eparchie-loru sale, vinu, iubitoru, a convocă priu acest'a pre deputatii Vostri, alesi d'intre preoti si d'intre mireni, la Sinodu arci-diececanu anuale, ce in intielesulu §. 89 alu Statutulu organicu se va tiené la Dominec'a Tomei, carea in anulu acesta-a este diu'a de 4. aprile c. v., aici in Sibiu la Archiepiscopia.

Acést'a aducundu-vi-o la cunoscintia, Iubitiloru, vinu totu-de-odata a Ve provocă, ca in cercurile acelea electorali, unde deputatii alesi său au reposatu, său au depusu mandatele lor, său d'in vre-o cauza alegerea lor nu s'a verificatu d'in partea sinodulu arci-diececanu d'in urma, acolo prin comisarii respectivi eclesiastici său mirenesci, denumiti spre acest'a prin cerculariulu meu, d'to 22. ianuaru 1870, nr. Cons. 18., se se iè mesurile de lipsa, spre se a face alegeri noue, urmandu-se la acest'a intru tote conformu §§.

„professi“ pro trépt'a cea mai inalta, inse abie câte diece intr'unu cenobiu, si totu omeni unulu ca unulu. D'in acesti „professi“ generariulu denumiá missiunari in tiera paganesce, luptatori in contr'a ereticiloru, regenti in coloniile ocupate si subjugate de iesuiti, spirituali pentru familiile mai multoru suverani catolici, delegati de ai papei in misiuni diplomatice, assistenti pre langa generariu in Rom'a. egumeni său provinciali, cum se numesca in apusu, rectori de collegiu, etc. Numai primirea unei functiuni de mare importantia Ignatiu Loyola o interdise strinsu iesutiloru său pentru totu-de-un'a, adeca: neci unu iesuitu nu se poteá face episcopu; se intielege inse de sine, că acea functiune nu era compatibile cu orb'a supunere la unu generariu.

Drepturi si privilegii mari au cascigatu iesuitii de la pap'a pana in an. 1548, cu tote acestea cine ar crede! acelea drepturi cunoscute pana aci sunt cu totul aruncate in umbra prin celea cascigate totu de la pap'a Paulu III. in bull'a cea famosa d'in 18. octobru 1549. Nu fara evenimentu iesuitii numira acea bulla Magna Charta a societății lor. Eca in scurtu cele 22 de puncte d'in acea bulla.

1. Potestatea absoluta a generariulu societății iesutiloru se intinde preste membrii ei de tota categori'a, inca si in acelea casuri, candu insu-si pap'a le-ar' fi comisu vre-una afacere si i-ar' fi comandatu in vre-una misiune.

(Sè bagamu bine de sema, că cu acestu punctu votulu alu patruea fū paralisatu, potestatea papei se impartī cu a generariulu iesutiloru, ba mai multu: generariulu cascigă dreptulu de a contramandă chiar' dispositiunile luate de pap'a!)

2. Neci-unu iesuitu se nu cuteze a primī demnitatea de episcopia fara espressa concessiune a generariulu, si neci insu-si generariulu fara concessiunea conventulu, sub grea pedépsa.

3. Pentru ca se se pota exercitá cea mai strinsa si mai apriga disciplina, dela regulamentele societății nu se pote luá neci-decum appellatiune la neci-unu feliu de tribunalu său auctoritate, si nimene pre lume nu pote deslegá pre neci-unu iesuitu de oblegamintele lui.

4. Neci-unu episcopu, arci-episcopu său patriarcu nu

87—91. ai Statulu organicu. Mai departe, fiindu-că arci-diececa pre langa tota economi'a si consciintios'a adminti trare a averei sale inca nu se afla in acea stare ferica ca se pota dispune de unu fondu anumitu pentru acoperi speseloru sinodali, Ve postescu, iubitoru, ca si acum faceti colecte in parochiile singuratices pentru intempnarea cheltuieloru sinodulu, si sumele adunate se se adminti treze prin Preotii si Epitropii besericesci la PP. protopop tractuali, ér' priu acesti-a, pre langa consemnarea acur si relatiune d'in parte-le, la Consistoriulu arci-diececanu celu multu pana la Dominec'a Floritoru, asigurandu-ve, precum pana acum, asié si de asta-data vi se va dá d' partea Consistoriulu socotela publica pana la unu crucu despre acesti bani.

In fine provoco comisiunile esmise in sinodulu anulu 1870, ca se pregatésca lucrările, ce li s'au incredintat astfelu, incātu inainte de deschiderea sinodulu se le presentă Presidiulu.

D'in siedinti'a consistoriale tienuta la Sabiu, in februaru 1871.

Alu Vostru alu toturoru

(L. S.)

de totu binele voituriu
Archiepiscopu si Metropolitu
Andreiu, m. p.
„Tel. Rom.“

Graciu, martiu 1871.

De la cunoscintia adunare d'in Sissek, la carea participa toti Slavii austriaci, si unde se decise formarea unei programe dupa care se se lupte tote natiunile nemultumite austriaco, diurnalistic'a slava mai cu tota ocaziunea se ocup de acest'a cestiune pre interesanta. Cu asemenea energia lucra si conducatori elementulu slavu pentru latfrea si inbracisirea acestei idee.

Pentru stabilirea unei programe politice comune cu de cea mai pipaita necesitate una conferintia, la carea partecipe Croatii, Serbii, Slovaci, Sloveani, Romanii si Dalmatinii, si care, pre langa statorirea unoru puncte dupa cari vor ave tote aceste natiuni nemultumite a portá una lupu comuna, punendu umeru la umeru contr'a dualismulu presente si contr'a ori-carei forme de guvern, ce nu ar recunosce deplin'a egalitate si adeverat'a libertate a toturoru poporiloru Austriei, si deplin'a autonomia si independetia tiereloru sale, — va ave a formá unu comitetu permanent care ar' ave se ede totu odata si unu organu internationalu, pentru apanarea intereselor toturoru acestoru popor suferitoru.

Diurnalistic'a slava a si esitu cu proiecte pentru tienrea acelei conferintie. Cu privire la tempulu convocării numite conferintie, tote diurnalele se unescu ca acelu-a se se statorosca pre prima-vera; ér' despre locu divergeza: unele sunt pentru Vien'a, altele pentru Pest'a, si anume Slavii Cisleitania sunt pentru Vien'a, ér' Croatii si Serbii pentru Pest'a, „Zastava“, organu serbescu, se unesce cu ori-care d'in acest doue locuri.

pote porunci nimicu la neci-unu iesuitu in neci-unu feliu de afacere; era daca unii d'in ei aru luá asupra-si de bun voi'a loru indeplinirea unoru afaceri eclesiastice, neci atunã n'au se stee sub iurisdicțiunea arciereasca, ci de a dreptulu sub cea iesuitica.

(Acést'a decisiune cuprinde una nona insulta asupra arciereiloru.)

5. Generariulu său delegatii său au potestatea de a deslegá de ori-ce pecatu, fara-de-lege, crima, inca si de ana tema si de ori-care censure si pedepse, atatu eclesiastica câtu si politice (mirenesci), pre ori-ce iesuitu, pre ori-a novitiu si pre ori-care frate seulariu, afara numai de casurile prevediute in bull'a papei Sixtus IV.

(Privilegiu forte infricosiatu acestu-a si forte favorabilu pentru toti banditii, asasinii, perjurii, adulterii tetunari falsificatorii, etc.)

6. Neci-unu iesuitu se nu cuteze a-si marturisii peccatele sale la vre-unu altu preotu său calgarn, decâtu numai unu spiritualu anumitu d'in societatea lor; neci se se iacumete a trece la vre-una alta societate monastica fan espressa concessiune a generariulu. Cei carii aru lucrá in contr'a acestei decisiuni, voru fi persecutati, escomunicati, arestati si incarcerati ca ori-ce desertori, era auctoritatile profane voru fi obligate a dá generariulu in asemenea casuri asistentia armata.

(Acést'a decisiune are scopulu de a preveni ori-ce tradare a secretelor societății.)

7. Toti membrii societății, tote averile, veniturile si ori-ce possessiuni ale lor sunt scutite de ori-ce iurisdicțiune inspectiune si potestate a episcopiloru si arci-episcopiloru, a stau sub protectiunea exceptionale a scaunulu Romei.

8. Toti iesuitii hirotoniti au dreptulu de a face officiulu divinu nu numai in beserica, ci in ori-care altu locu, inca si in tempulu vre-unui interdictu papescu, adeca in casuri, candu câte unu tienutu său tiera intrega stă sub anatema cea mare, candu tote besericele trebue se stee inchise.

9. Neci unu arciereu său prelatu nu pote escomunicá (anatemisá) pre neci-unu iesuitu si neci pre amicii lor.

10. La toti crestini li stă in voia a merge la beser-

FOISIORIA.

Scurta istoria a societatei iesutiloru.

(Urmare.)*

In an. 1546 Loyola si-reorganisa d'in nou societatea. Ace'a-si pana atunci era compusa numai d'in novitii si d'in asié numitii professi, adeca membrii actuali, cari au depusu juramentulu pre patru voturi. Dara fiindu-că planulu său era ca se formeze una armata intréga, in proportiunea in care se immultiá numerulu ostasiloru său, venia in periculu de a-si vedé demascate planurile sale secrete, dupa cari si-propusese a purcede atatu facia cu paganii, câtu si mai alesu cu protestantii si cu cristianii orientali. Asié elu si-propuse, ca in clasa „professoru“ se inainteze pre forte putieni, si intre acesti-a se fia numai cei destepti, zelosi, curagiosi, determinati a trece priu focu si prip apa, cum si tienitori de secretu. De aici se nascu clasificatiunea urmatoria: Novitii, adeca studenti primiti de proba pre câte doi ani, in care tempu erau supusi la totu felulu de ocupatiuni grele, umiltorie si adesea forte uritiose, in spitale si pre airea. Dupa doi ani de proba novitiulu său repasiá, său jurá pre cele trei voturi, (că alu patruea era numai pentru professi). D'in novitii se denumiá asié numitii Coadjutores, in calitate de professori, rectori, predicatori, spirituali, etc. Acesti-a se numiá si „Coadjutores formati.“ Erau inse si „Coadjutores saeculares“, său cum amu dice, frati necalugariti, d'in carii se alegeau economi si administratori pre la collegie, pre la casele numite a le professoriloru, adeca cenobiale iesuitice. De multe ori inse onorea de Coadjutores saeculares se dá si altoru omeni de rangu inaltu, carii se numiá si „Confoederati“, „Affiliati“, său cu batu-jocura: iesuiti in haina scurta, său iesuiti ex voto; si iesuitii se laudat, că de ecs. imperatulu Ferdinandu II., cunoscutu de unu tieranu infricosiatu, si regele Franciei Ludovicu XIV, cum si alti multi barbati de rangu inaltu, s'au renumeratu intre iesuitii seculari. In fine au fostu iesuitii

* Vede Nr. 19, 20 si 21 ai „Fed.“

Culeștii a atrage atențiunea conducătorilor romani, si in specie a Romanilor d'in Ostrunguri's, ca să imbraciszeze această idee, să se concentreze toti pre asta cale, că-ci astfel lucrându cu totii, avendu aliați pre langa dreptate si dreptu inca si atâte națiuni asemenea asuprite si nemulțumite, inse tôte puternice, vomu vedé mai curendu realizându-se dorințele si aspirațiunile noastre romanesce, vomu fortiă mai inte triumfulu santei nostre cause.

Cu finea anului trecut a inceputu a aparé aici sub redactiune dlui Dr. Hypolit Tauschinski o foia semi-lunaria „federalistica,“ cu numire „Volksbote,“ a carei devise este democratismu.

Atragu atențiunea onor. publicu romanu a supr'a acestei foie, dupa mine, de mare interesu nu numai pentru artiștii politici si sociali, ci si pentru scrierile ei filosofice si științifice.

Pre bas'a promisiunei dlui redactoru alu acestei foie de a publică ori-ce artiștii aperiatori ai causei Romanilor, credu că mi implinescu una sacra detorință, dacă atragu atențiunea publicistilor romani a supr'a acestui organu germanu, ce ni offere colonelul sale pentru aperiarea intereselor nostre nationale. Speru că publicistii romani voru intrebuintă cu caldura si multumire această oferire nobila si amicabile cu atātu mai vertosu, cu cātu nōe ni lipsescu organele in limbe straine, prin cari să ne potemu aperiă interesele vitale, să ne latfmu caus'a nostra in tôte părțile si să o familiarisăm lumii civilizate, ce ni-o cunosece reu, fiindu informata numai de inimizii nostri.

Foia amintita apare de doue ori in luna, in 1. si 15., pretialu impreuna cu portulu postale este pre cuartalu 42 cr. v. a.

Adress'a : Redactiunei : Iacominiplatz, nr. 18.

Publiu.

Economicu

(Sistemele de agricultura la Romani. *)

Ca să potemu portă economi'a de vite cu ce-va venitu, e necesariu ca si balegariulu loru să-lu prefacemu in bani.

D'altminte, că balegariulu e pentru agricultura unu tesauru, că fără de elu productiunea scade si e cu nepotinția aventarea agriculturii, amu mentiunatu mai a dese ori; ba amu si atātu prin numeri, cātu de mare trebuie să fia cantități de balegariu, carea să pota reintorce cantități materieloru nutritorie ale pământului ce s'au consumatu si suptu prin plante si fructe, inse nu amu spusu, carea ni este basea, candu dīcemu: pentru cutare sēu cutare fructu,

*) Acestu tratatu economicu atātu de interesantu, a caru-a publicare o incepuramu inca in anulu trecut, fără d'a o poté termină d'in cans'a abundanției materieloru, se va continuă in Nrii prossimi ai acestui diurnalu. Pentru a nu perde frulu, indreptăm pre lectorii nostri la Nrii 89, 90, 91, 93, 100, 101, 103 si 107 ai „Federal.“ d'in anulu 1870.

cele iesuitiloru si a primii dela ei administrarea sacramentelor, era parocii locului să nu cuteze a reclamă in contr'a acestei mesur.

(Sementia de cele mai inversiunute ostilități intre clerulu de miru si intre iesuiti).

11. Toti arcierei sunt obligati a hirotonf de preoti pre toti iesuitii, cāti li se voru presentă loru spre acelu scopu.

12. Iesuitii, avendu concessiunea generariulu loru, potu merge in tierele si tienuturile excommunicatiloru si schismaticiloru, cum si la eretici si pagani, si potu conversă cu ei.

13. Iesuitii nu sunt obligati a visită monasterie, neci a indeplin servitiu eclesiastice, potu fi dispensati dela inspectiunea monasteriloru de calugaricie.

14. Iesuitii nu sunt obligati a dá diecinéla d'in veniturile dominielor societății la nimeni pre lume, si neci chiaru papei.

15. Donatiunile câte se facu societății (si cari se mulțiu preste mesura) de către domnitori, principi, grafi s. a., cum si case, beserice, colegie, câte se edifica pentru dīns'a, se considera ca confirmate de pap'a d'in momentulu transpōitiunei tocma si in casu, candu aceea confirmatiune nu ar' urmă.

16. Toti arcierei sunt obligati a consacrá besericele si cimenteriele iesuitiloru fără neci una resistentia. Neci unu arciereu să nu cuteze a conturbă pre iesuiti in proprietățile loru.

17. „Generariulu si cu concessiunea lui toti egumenii si vicarii loru sunt auctorisati a primii in societatea loru, a hirotonf de preoti si a aplică la tôte oficiile si servitiile societății pre ori-ce individi aru fi nascuti d'in adulteriu sēu incestu (preacurvia si rudenia de sange,) cum si pre ori-cari criminali, afara numai de omucidi, de bigami si de castrati.“

18. Acei-a cari voru cercetă una-data pre anu vre-una beserica sēu vre-unu altu locu sacru, care se va fia aflandu in proprietatea societății, si va fi anumitu de către generariu, si-casciga iertare perfecta de tôte peccatele loru, intocma ca pre tempulu vre-unui iubileu d'in Rom'a.

19. Generariulu are potestate de a trimite professori

la cutare sēu cutare pamentu, trebuie să dāmu atâtea sēu atâtea centenarie de balegariu. Deci, in urmatoriele sīre vomu aretă atātu motivele cascigate. prin sciintia si pracse, cari au servitu de base la calcularea si preliura balegariulu, cātu si motivele, pentru-ce trebuie ingrasiate, d. es., locurile pentru grāu mai tare decâtu cele pentru ovesu, etc.

Ingrasiarea pământului pentru plante e atātu de necesaria, pre cātu e de necesariu unu nutrețiu buuu pentru intretinerea animaleloru. Aci este inse de mare importantia pentru economu a sci, că cerințele plantelor in privința desvoltarei si formarei loru sunt diferite, că-ci sunt plante, cari sugu pământulu forte multu, altele mai pucinu, ba unele lu ingrasia chiaru; economulu trebuie deci să cunoseca tôte insușirile plantelor sale, ca asié să le pota impartī mai bine si să pota scote celu mai mare venitu d'in pământurile sale.

Dupa multe esperientie si calculi, agronomii au clasificatu plantele economice asié: intre plantele ce storcu pământulu de totu tare se numera: canep'a, inulu, cucurudiulu, maculu, curechiulu, etc.; in ordinea a dou'a urmeza: rapiti'a, grāulu, tabaculu, bobulu, ordiulu de tomna, etc.; de ordinea a trei-a sunt: baraboi (cartofi, mere sēu pere de pamentu), secar'a, ovesulu, ordiulu, etc.; intre plantele, cari crutiă pământulu, se numera: mazerea, lintea, hrisc'a, mazerichea, etc., cari numai atunci sugu pământulu, dacă se lasa până se cocu, era dacă se cosescu verdi, nu numai că nu lu sugu, ci inca lu ingrasia; intre plantele cari ingrasia pământulu egalu cu 90—120 centenarie balegariu dupa jugeru sunt: multe soiuri de trifoiu si esparset'a, dacă stau pucini ani pre locu; in fine, forte ingrasiatorie (egalu unei gunoiri de 135—195 centenarie balegariu la jugeru) sunt: lucerna, esparset'a, dacă stau pre unu locu mai multi ani.

Sunt si pământuri cari, fără d'a fi ingrasiate, ni dau recolte bune; această o scie fia-care economu. Acesta grasime ce pământulu o are de la natura, e avut'a sa propria, in mai mare sēu mai mica mesura!

Economulu bunu, ca să pota procede cu siguritate in semenarea fructelor sale spre a-si cascigă venitul doritu, trebuie să cunoseca atātu poterea naturale, carea se afla inchisa in pământurile sale, cātu si cea artificiale produsă ingrasiare. Cunoscintia sigura in această privinția se pote cascigă numai prin una analize chemica. Prin asemenea analize s'a doveditu că, in genere, poterea sēu grasimea naturale a pământului se suie de la 1—5%. Th a e r, parintele agriculturii germane, a pusu urmatorulu principiu fundamentalu: „Poterea nutritoria a pământului, absorbita de plante si mai alesu de cereale, e egale poterei si materieloru nutritorie a le bobeloru recoltate.“ Ebert dice: „Nu pote fi a nevoia a cantari sēu mesurā poterea nutritoria a pământului necesaria pentru productiune, si a sci apoi, cātu nutrețiu a mai remasu in pamentu; spre acestu scopu trebuie să luamu de base principiulu enunțiatu de Th a e r, că: cantitatea recoltei e egale cantității materieloru nutritorie a le pământului sēu poterei supte d'in elu; că (sub impregiurări egali) recolt'a unui locu stă in ace'a-si proportiune cu recolt'a altui locu in carea stă si

de teologia d'intre iesuitii sēi la ori-care universitate, fără a-i pasă de nimeni pre lume.

(De aici se nascu cele mai inversiunute lupte intre iesuiti si universități, cari tienura până la desființarea societății.)

20. Iesuitii, cari mergu ca missionari in tierele paganiloru, casciga dreptulu de a deslegă inca si de peccatele si crimele acelea, cari in bull'a numita „In coena Domini“ sunt rezervate numai papei: preste această ei potu face si servitiu episcopescu in modu provisoriu, până candu pap'a va tramite acolo episcopu.

21. Generariulu este auctorisatu a primii in societate ori cāti coadjutori va află elu cu cale.

22. Acestu punctu cuprinde anatem'a cea mare a supr'a tuturoru persōneloru, atātu eclesiastice, cātu si politice, cari aru cuteză vre-una-data a conturbă pre societatea iesuitiloru in drepturile si in privilegiile sale.

Cu această bulla lumea intréga fū data cu totulu in potestatea iesuitiloru. Successoriulu lui Paulu III, adeca Iulius III, prin bull'a sa d'in 22. oct. 1552 confirmă d'in nou tôte acelea drepturi si prerogative extraordinarie a le desu numitei societăți, ba inca le si mai immulți cu unele. *)

Să dīcemu asié, precum si este in adeveru, că Ignatiu Loyola cu societatea sa până in an. 1549 sēu in numeru rotangu, 1550, numai cātu si-incercă poteriile, facū diverse esperimente, si-immulți, organiză si regulă armat'a sa pre basea drepturilor cascigate, era de atunci inainte se incepū adeverat'a ei activitate in stilu mare, nu numai in Europ'a si anume in Itali'a, Portugali'a, Spani'a, Franci'a, Germani'a si Angli'a, ci si in Asi'a, in Afric'a si in Americ'a, unde fundă si unu statu, adeca Paraguay, care pre

*) Tote bullele, brevile papali, statute, legi, regulamente, porunci de ale generariiloru societății iesuitice se vedu adunate in cartea titulata „Corpus institutorum societatis Jesu in duo volumina distinctum etc. Antverpiæ, 1702. Apud Joannem Meursium. Acea-si carte, inse mai inavutita cu unele lucruri, s'a retiparitu in duce tomuri 4° la Prag'a in an. 1756. Eră inse cunoscuta numai iesuitiloru, că se tienă in mare secretu, până ce in an. 1761 unu exemplariu li scapă d'in mână.

cantitatea materieloru nutritorie a le unui pamentu comparandu-se cu altu pamentu, si, in fine, că unu pamentu a perdutu atâtea materie nutritorie, pre cātu de mare e poterea, valorea graunțelor sēu recoltei cascigate de pre elu.“

Vomū avé unu ce siguru, dacă vomu consideră poterea nutritoria a fructelor principali; analizele facute de mai multi chemici areta că:

100 lb. grāu in bobu	contienu	83,46 lb. mater. nutr.
„ „ secara „ „	„	70,80 „ „
„ „ ordiu „ „	„	65,73 „ „
„ „ ovesu „ „	„	63,46 „ „

Si, dacă vomu luă ca unitate se car'a si vomu dīce că e egale 100, atunci proportiunea celorlalte fructe asié: grāulu 127, ordiulu 80, etc., prin urmare se pote dīce, că materiele nutritorie, d. es., a 12 banitiile secara sunt egali 9¹/₂ banitiile grāu, egali 15 ban. ordiu, egali 24 ban. ovesu, sēu in asta proportiune se suge poterea pământului.

Leguminoselle absorbu materie mai ca si grāulu si secar'a, inse, dupa esperintiele facute, se dīce că leguminoșele, cari s'au lasatu să se coca, sugu numai diumțate d'in materiele trebuințose pentru secara, si această d'in cans'a că ele tienu pământulu umbritu; prin saparea loru, pământulu casciga; dar' mai alesu pentru insușirea ce au d'a atrage multe nutrimente d'in aeru prin foiele loru cele dese, si, in urma, prin radecinele si cotorele ce remanu pre locu, se inapoieza pământului multe materie.

Erburile, dacă se cosescu verdi, nu absorbu poteriile pământului, ci lu inavutiescu; ingrasierea ce ele aducu se pote consideră egale fructivității ce pământulu casciga prin ogorire.

Economii calculatori s'au ingrigitu d'a află una unitate pentru mesurarea poterei ce se suge d'in unu locu si a poterei ce cutare pamentu casciga prin ogorire; ei au impartitu materiele nutritorie in grade, si, conformu esperientiei, au statoritu că secar'a suge d'in pamentu 30 grade materie nutritorie; că, prin una recolta de grāu sēu cucurudiulu, pământulu se seca cu 40 grade; că ordiulu suge 24, ovesulu 18, leguminoșele 15 grade materie nutritorie; er' poterea ce atare pamentu casciga prin ogorire este egale 10 grade. Totu asié potemu află că, spre esemplu, dacă 1 jugeru de pamentu ni dá una recolta de 30 banitiile secara (afara de sementia, carea nu se pune in socotela, pentru-că ea posedie atāt'a potere incātu să se pota reproduce), conformu proportiunei aretate, 1 banitia de secara (socotindu-se si paiele de pre cari s'a recoltatu) are trebuinția de 1 gradu materia nutritoria; 1 banitia grāu reclama 1.33¹/₂, 1 banitia ordiu 0.90, 1 banitia ovesu 0.60, 1 banitia leguminoșe 0.50 grade materia nutritoria.

Pământuriloru, cari nu s'au storsu de totu, ci mai au atāt'a potere incātu, fără a se gunoi sēu a se lasă ogore, aru poté să ni dē una recolta bunisiora de ovesu, ajungē a li se redă materiele ce li lipsescu, dupa proportiunea susu memorata.

Este probatu prin esperientia si incercări, că 4 centenarie balegariu bunu si plinu de mustu au atâtea materie

atunci aveă cinci sute de mii locuitori. Intr'aceea scopulu nostru nu poté fi aici, ca să ne ocupăm de activitatea cea cumplita a iesuitiloru d'in fia-care statu si provincia, ci vomu cantă să ne restringemu numai la acea parte a istoriei loru, care a decursu sēu in vecinetatea nostra, sēu chiaru intre noi. Inse si mai inainte de a ne ocupă tocma si cu acea parte a istoriei loru, care se reduce si la fatalitățile nostre, vomu premitte indata aici intrebarea, de unde in dīlele nostre atāt'a ura si urgia a supr'a societății iesuitiloru? Se pote ore esplică acea ura numai d'in duce cause, adeca d'in diferințele confessionali, si d'in spiritulu tempului nostru?

Să ne respundia era-si totu istori'a, si să ne spuna ea mai inainte de tôte:

Carea fostu moralitatea a iesuitiloru a atātu in teoria, cātu si in pracse.

Este si remane unu adeveru eternu, că potestatea absoluta, nelimitata de neci una alta potere, este forte seducatoria la escesse de potere; era escesulu poterei mai curendu sēu mai tardtu submina si ruineza pre portatori poterei. Intocma patise si societatea lui Ignatiu Loyola. Ea desvoltă una energia extraordinaria si se sbuciumă atātu de multu, până ce pase man'a pre potestatea absoluta cu scopu de a correege moral'a lumii a face una turma si unu pastoriu. Si care fu consecința ultima? Fū aceea, că in sa-si societatea iesuitiloru cadu in abissulu crimelor celor mai in fricositate, pentru-că membrii ei si dīsera: scopulu să fia sacru, de midiu-loce să nu ni pase, in acelea să nu fimu alegutori. Apoi cu natur'a omenesca, apoi cu debilitățile ei, apoi cu lupt'a fantastica in contr'a unor legi eterne si in eternu sacre ale naturei, unde eră să o scota iesuitii până in fine pre această cale? Éca unde o scosera.

(Va urmă.)

nutritorie, în câtu se producea 1 banitia (20 cupe) seacă ; asemenea este constatată că, precum diseram mai sus, pământul lasat ogorn casciga în unu anu atât'a potere cât'a i-aru poté dá 40 centenarie balegariu, adeca 10 grade, luandu 4 centenarie balegariu egali 1 gradu.

Avendu acésta proportiune de base, este lesne a calculá, cum se pote marí séu potentiá poterea producatoría séu fertilitatea pământului.

Renumitulu agricultorului germanu H l u b e k ni dá desluciri si mai clare despre capacitatea pământului de a produce, despre cantitatea productiunii în genere, despre marimea rescoltei ce se pote cascigá de pre unu jugeru de pământu, despre materiile nutritorie ce diferitele plante sugu d'in pământu si cari sunt a se inapoiá, daca voimu a-i conservá fertilitatea, despre cantitatea balegariului prin carele se potu inapoiá aceste materie, etc., etc. Ori câtu de pretioase se fia inse aceste date pentru agricultorulu romanu, nu potemu a ne ocupá aci de tote detaliile sciintiei ; este destulu, daca amu indegetatu numai ce'a ce este esentialu si daca indreptámu pre cei ce dorescu a-si cascigá cunoscentie mai speciala în acésta privintia la insi-si autorii, cari au tratatú obiectulu în tote amenuntele sale. Repetámu ípea cá, atâtú dupa datele sciintiei câtú si dupa nenumeratele esperientie si încercári, fia-care fruptu are trebuintia de una anumita cantitate de materie nutritorie, cá cantitatea acestoru materie este în proportiune dreapta cu poterea nutritiva a bobeloru, si cá, în fine, este necessariu a se inapoiá pământulu materiile supte prin frupte, daca voimu ca pământulu se nu scadia în potere si se nu devina sterilu.

Aceste sunt principiile, dupa cari amu creditu a poté recomandá pentru regiunile séu tienuturile enumerate sub II. rotatiunea d'in cestiune.

(Va urmá.)

VARIETATI.

*(Comunicatiunea cu posta aerostatica.) Administratiunea postale d'in Parisu a tramisu, în decursulu assedinului, 54 balone cu aproape 2,500,000 epistole în greutate de 10,000 kilograme. Aceste balone au fostu dupa nume urmatoriele : „Neptunu“ în 23. sept., „Citta di Firenze“ în 25. sept., „Etats-Unis“ în 29. sept., „Celeste“ în 30. sept., „Armand Barbes“ în 7. oct. (cu Gambetta si cu prim'a columba de correspondintia), „Washington“ în 12. oct., „Luis Blanc“ în aceea-si dí, „Godefróy Cavaignac“ în 14. oct. (cu Kératry), „Guillaume Tell“ în aceea-si dí (cu Ranc), „Jules Favre“ si „Jean Bart“ în 16. oct., „Victor Hugo“ în 18. oct., „Lafayette“ în 19. oct., „Garibaldi“ în 22. oct., „Montgolfier“ în 25. oct., „Vauban“ în 27. oct., a caditu la Verdun în intrulu linieloru prussiane, aeronautii au scapatu inse cu fug'a, „Colonel Charras“ în 29. oct., „Fulton“ în 2. nov., „Ferdinand Flacon“ în 4. nov., „Galilei“ în aceea-si dí (a caditu în manile nemtiloru), „Ville de Chateaudun“ în 6. nov., „Gironde“ în 8. nov., „Daguerre“ în 12. nov., „General Uhrich“ în 18. nov., „Archimedes“ în 11. nov. (a debarcatu în terele de jos), „Ville d'Orléans“ în 24. nov. (a debarcatu în Norvegia), „Jaquard“ în 28. nov., „Jules Favre II.“ în nov. (se dice, cá ar' fi caditu în mare), „Franklin“ în 5. dec., „Denis-Papin“ în 7. dec., „General Renault“ în 11. dec., „Ville de Paris“ în 15. dec., (Aeronautulu de la Marné“ a caditu în ducatulul Nassau si a fostu prinsu de nemti), „Parmentier si Gutenberg“ în 17. dec., „Davy“ în 18. dec., „General Chancy“ în 20. dec., „Levoisier“ în 22. decembre, „Delivrance“ în 23. dec., „Tourville“ în 27. dec., „Bayard“ în 29. dec., „Armée de la Loire“ în 31. dec., „Newton“ în 4. ianuariu, „Duquesne“ în 9. ian., „Gambetta“ în 10. ian., „Kepler“ în 11. ian., „Generalu Faidherbe“ în 13. ian., „Vaucanson“ în 15. ian., „Post de Paris“ în 18. ian., „General Bourbaki“ în 20. ian., „General Dumesnil“ în 22. ian., „Forricelli“ în 24. ian., „Richard Wallace“ în 27. ian., „General Cambonne“ în 28. ianuariu. 26 d'intre aceste balone se urcara de la statiunea cálii ferate de nordu, 3 la a celei de sudu, 3 de pre Montmartre, 2 d'in gradina Tuielieloru, 2 d'in bulevardulu Italia, 1 d'in Vaugirard, 1 d'in Villette. Afara de acestea s'au mai urcatu „Georg Sand“ în 7. oct., „Liberté“ si „Vilfried de Fonville“ în 17. oct., „Egalité“ în 25. nov., „Le Volta“ în 1. dec. cu eruditulu Ianssen si „La Bataille“ în 30. novembre.

*(Foia Societati „Romanismulu“) de pre lunele novembre si decembre contine urmatoriele materie : I. Literatura : Studie a supr'a teatrului (urmare) de N. V. Scurtescu ; Poesi'a populara a Romaniloru (urmare) de Gr. G. Tocilescu. II. Poesia : La unu copilu, de N. V. Scurtescu. III. Istoria : Vechiele relatii ale Romaniloru cu Anglesii, de M. Missailu ; Documente istorice inedite, de la Stefanu celu mare, Barbu banulu Craiovei si Pred'a Buzescu, cu note, d'in colectiunea lui Gr. G. Tocilescu ; Vieti'a lui Preda, Radu si Stroia Buzescu, totu de Tocilescu. IV. Instructiunea : Instructiunea publica în Romani'a (urmare) de acelu-a-si auctoru. Acésta foia, redactata de una comisiune de cinci membri, alesi d'in sinulu societati, în unire cu presedintele societati B. P. Hasdeu, apare una-data pre fia-

care luna, în formatu 8° mare si în marime de la 40—60 cole pre anu. Pretiulu abonamentulu este : Pre unu anu 20 lei, pre siese luni 12 l., pre trei luni 7 lei. — Abonamentele se facu în Bucuresti, la cancelaria comisiunii de redactiune, callea Mogosioei, Nr. 81.

*(Advocatu nouu.) Dlu Stefanu Potoranu d'in Beiusiu, comitatulu Bihariei, facu dilele aceste censur'a advocatiile d'in legile civili si cambiali. I dorimu succesu bunu pre nou'a sa cariera.

*(Se aude) cá reprezentanti'a cetatii Temisior'a voiesce a alege în sediintia sa mai de aproape pre marele patriotu francesu Leone Gambetta, de representante onorariu alu acestei cetati.

Sciri electrice.

Parisu, 3. martiu. Trupele germane au curatitu asta-di Parisulu.

Londonu, 4. martiu. „Times“ anuncia d'in Parisu, cá regele Italiei si-a exprimat, prin una epistola cátra tiarul germanu, surprinderea si parerea de reu pentru asprimea conditiuniloru de pace. — Totu acestui diariu i se comunica d'in Berolinu, cá Thiers nu voiesce se inchiaia conventiunea de comerci cu Germani'a si afla de necesariu, ca Franci'a se-si restaureze ecuilibrulu financiaru prin una tarifa vamala urcata.

Constantinopolea, 4. martiu. Marele viziru Ali Pasi'a are de cugetu a demisiuna. Port'a a svatuitu pre principele Romaniei, ca se nu se incerce a face schimbári în constitutiune.

Roma, 4. martiu. În cercurile politice se vorbesce de unu circulariu alu Papei, prin carele santulu parinte incunoscintieza poterile, cá este resolutu a parasí Rom'a d'impreuna cu cardinalii, abatii, etc. Esercitarea suveranitati preutiesci ar fi necompatibile cu esistintia unei suveranitati straine lumesci în aceea-si cetate.

Viena, 4. martiu. „N. Fr. Presse“ anuncia d'in Berolinu, cá la ordinulu tiarului germanu Napoleonu fú incunoscintiatu despre inchiairea pacii, care pune capetu si captivitatii sale ; Napoleonu pleca deci mane în Angli'a. — Sub conducerea casei Rotschild, a carei membri s'au adunatu în Parisu, se face încercarea, a se solvi primulu miliardu de desdaunare inca în lun'a lui martiu. Guvernulu francesu va negociá apoi cu Bismarck ca se deé deposite pentru cele-lalte patru miliarde, spre a mediu-loci câtu mai curundu curatirea teritoriulu francesu de trupele nemtiesci.

Augsburg, 4. martiu. „Augsb. Allg. Ztg.“ semnalez nisce stipulatiuni prussiane-rusesci, cari au se se inchiaia dupa reíntorcerea tiarului nemtiescu si a lui Bismarck.

Viena, 4. martiu. Imperatulu a ordonat, ca regimentele Nr. 34 si 20 se se numesca pre venitoriu ; „Vilhelmu I. imperatulu germanu si regele Prussiei“ si „Fridericu Vilhelmu, principele de corona alu imperiului germanu si alu Prussiei.“

Viena, 5. mart. Ministrulu-presiedinte cont. Hohenzwart confereza în tota díu'a cu conducatoriile cehiloru : Rieger, Clam-Martinitz si Creisiovschi. — Se vorbesce, cá aici se voru formá ministerie separate pentru administratiunea politica a celoru trei grupe mari de tere.

Geneva, 5. mart. Trupele francesu, cari au fostu internate în Elveti'a, voru plecá mane spre Franci'a.

Brusela, 5. mart. „Nord“ raporteza d'in Bordeaux cá, conchidindu d'in parerile deputatoru, Franci'a va remané republica moderata. Inchiairea definitiva a pacii va urmá în dílele de la 10 pâna în 13. martiu ; Jules Favre va fi singurulu reprezentante alu Franciei.

Bordeaux, 5. mart. Thiers a insarcinat pre architectulu Joly, ca se caute în Versali'a localitati pre sem'a Adunarii nationale, care se va mutá acolo.

Bordeaux, 5. mart. În urm'a consiliului ministerialu de ieri s'a lattu faim'a, cá Adunarea nationale se va mutá preste 4 séu 5 díle la Versali'a. Versali'a este cetatea, de unde Adunarea nationale pote se guverneze tier'a fâra a se espune presiunii vre-unei rescole. — Comandantele supremu alu gardei nationale, Aurelles, a plecatu vineri ser'a la Parisu. Generalulu Bourbaki se afla de presinte în Besançon ; ran'a i s'a vindecatú mai de totu.

Parisu, 5. martiu. Irritatiunea poporului s'a alinatú. Una intruire a delegatiloru adunarii parisiane voiesce ca, la casu candu Franci'a se va dechiará de monarcia, Parisulu se-si retiena form'a republicana de guvernare.

Bordeaux, 6. mart. „Tagespresse“ comunica, cá în Parisu ar' fi eruptu una rescola, care a facutu unu asaltu a supr'a fabricei de puvere (erba) de pusca d'in caus'a acésta s'au donatu 300'0 fetiori de la Poitiers la Parisu.

Bordeaux, 6. martiu. Principele Noailles s'a numitu consulu în Petropole si Vogue în Constantinopole.

Versali'a, 6. martiu. Retragerea trupeloru nemtiesci s'a inceputu ; Moltke se va reíntorci marti.

Florentia, 6. martiu. Differenti'a italianatunesa s'a complanatu în urm'a unei conventiuni subsemnate de Hussein. Dupa ratificarea ei pre vice-regele, raporturile diplomatice se voru suscepe de nou.

Londonu, 6. martiu. În Chislehurst a accepta sosirea neamênata a lui Napoleonu.

Londonu, 6. martiu. „Times“ comunica Trupele nemtiesci se retragu d'in Mont Valeriu si d'in celelalte forturi parisiane în 7. martiu d'in Rouen în 12. si de pre tiermurulu stangu alu fluviulu Sein'a în 19. martiu.

Dresda, 6. martiu. Dupa diariulu Dresden'a oficerii francesi captivi precum si garde mobile se potu reíntorce numai decátu în patriiloru pre spesele proprie.

Municu, 6. martiu. Concedárele trupeloru d'in garnisone s'au inceputu ; oficerii captivi primira concessiunea d'a merge unde voru voi ; pregatirile pentru transportarea trupeloru se voru face câtu mai curundu.

Viena, 6. martiu. Consululu rusescu de aici Nowikoff si-a exprimatú mirarea, cá schimbári d'urma a sentimintiloru amicabile între tiarul rusescu si prusescu i se atribue una deosebita importantia politica, si a asiguratú, cá tote faim'e despre nouele stipulatiuni politice sunt cu totulu inventate.

Bordeaux, 6. martiu. Una depesia telegrafica a lui Favre invita pre membrii guvernulu si Adunarea nationale, cá câtu mai curundu se mute la Parisu ; elu spera, cá astu-feliu se va linisce poporatiunea parisiana. — În urm'a acestei invitari Thiers a propusu, ca Adunarea se a mute în unu locu d'in apropiarea Parisului. Propunerea lui Thiers se discute.

Roma, 6. martiu. Pap'a tienú ieri una alcutiune forte veheminta contra guvernulu italianu.

Londonu, 6. martiu. Disraeli va interlâ mane guvernulu în camera reprezentantiloru, daca are cunoscentia despre una conventiune între Rusi'a si Prusi'a, inchiaia în anulu espiratu cu privire la resbelulu d'intre Franci'a si Prusi'a si daca a fostu informatu despre acésta, candu tramisu pre lordulu Russel la Versali'a pentru se consultá cu Bismarck.

Londonu, 6. mart. „Times“ comunica Generalulu Valden statoresce cu statulu generalu prusescu lini'a de reíntorcere a francesiloru si cá de retragere a trupeloru nemtiesci, pentru a estu-modu se se evite una lovire. — Decretulu prin care se proclama detronisarea lui Napoleonu s'a publicatu în tote comunele. — În Havre s'a lattu faim'a, cá sambeta a avutu locu în Paris una lupta pre strade.

Bordeaux, 7. martiu. (Adunarea nationale.) Louis Blanc a propusu în sediintia de ieri cá membrii guvernului pentru aperiarea nationale se traga le respundere cu privire la modulu cum si au essercititu poterea de la inceputulu assedulu si pâna la capitulatiunea Parisului. — Declus propune, a-i acúsá de les'a-patria si a i incarceni — La propunerea lui Thiers adunarea trece în sectiuni pentru a se consultá asup'a cestiunii relative la transferarea adunarii nationale.

Viena, 7. martiu. Diariulu „Wiener Tagblatt“ comunica, cá negociatiunile cu conducatoriile cehiloru s'au inchiaiatu ieri fâra neci unu rezultatu. — Dupa „Morgenpost“ Rieger fú imbiat cu unu portfoiu ministerialu. — Rieger, Smolky si Stratimirovics se consultara asta-di în privintia unui congresu slavu.

Burs'a de Vien'a de la 5. martiu 1871.

5% metall.	58.80	Londra	124.30
Imprim. nat.	68.30	Argintu	122.—
Sorti d'in 1860	95.60	Galbenu	5.85
Act. de banca	725.—	Napoleond'or	9.90
Act. inst. cred.	255.20		

Propriet., edit. si red. respundiet. : ALES. ROMANU